

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023
Sanskrit (Optional) Paper-XIV
SANO14: Vaidic- Sahityavlokan

Day and Date: Wednesday, 03/05/2023

Total Marks: 60

Time: 1.00 PM To 3.00 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 वेदमंत्रांचे योग्य उच्चारण करण्यासाठी ----- हे वेदांग उपयोगी आहे.
अ) व्याकरण ब) निरुक्त क) कल्प ड) शिक्षा
- 2 'अहं ब्रह्मास्मि' हे महावाक्य ----- या उपनिषदातील आहे.
अ) बृहदारण्यक ब) ईशावास्योपनिषद क) प्रश्नोपनिषद ड) छांदोग्य उपनिषद
- 3 छांदोग्य उपनिषद हे ----- प्रधान उपनिषद आहे.
अ) नाटक ब) पद्य क) गद्य ड) मिश्रित
- 4 'मैत्रायणी' उपनिषद ----- वेदाशी संबंधित आहे.
अ) ऋग्वेद ब) यजुर्वेद क) अथर्ववेद ड) सामवेद
- 5 प्रमुख उपनिषदांची संख्या ----- आहे.
अ) ९ ब) १२ क) ८ ड) १०
- 6 'छन्दस्' हे वेदांग म्हणजे वेदपुरुषाचे ----- होत.
अ) डोळे ब) मुख क) हात ड) पाय
- 7 ब्राह्मणग्रंथावर सायणाचार्याची टीका आहे .
अ) वेदार्थप्रकाश ब) भावप्रकाश क) दीपिकाप्रकाश ड) सोपानप्रकाश
- 8 उपनिषदांचा दुसरा प्रतिपादक विषय म्हणजे
- अ) योगउत्पत्ती ब) सृष्टीउत्पत्ती क) कर्मउत्पत्ती ड) ज्ञानउत्पत्ती
- 9 गद्यप्रधान उपनिषद..... हे होय .
अ) कठ ब) छांदोग्य क) ऐतरेय ड) केन
- 10 कल्पसूत्रांचे..... प्रकार आहेत .
अ) २ ब) ३ क) ५ ड) ४
- 11 शब्दातील लपलेला अर्थ प्रकट करून शब्दांच्या अवयवांचा विग्रह करणे म्हणजेच होय .
अ) व्याकरण ब) ज्योतिष क) निर्वचन ड) छंद

- 12 सहा वेदांगामधील शेवटचे हे होय .
अ) शिक्षा ब) ज्योतिष क) छंद ड) निरुक्त
- 13 कल्पोऽथ पठ्यते ।
अ) हस्तौ ब) पादौ क) मुखं ड) घ्राणं
- 14 हारीत धर्मसूत्र कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे ?
अ) ऋग्वेद ब) यजुर्वेद क) सामवेद ड) अथर्ववेद
- 15 पारस्कर गृह्यसूत्र कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे ?
अ) ऋग्वेद ब) कृष्णयजुर्वेद क) सामवेद ड) शुक्लयजुर्वेद

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 तैत्तिरीय आरण्यक
- 2 ऋग्वेदाचे ब्राम्हणग्रंथ
- 3 शुल्बसूत्रे
- 4 ऋग्वेदाचे ब्राम्हणग्रंथ

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 गृह्यसूत्रातील विषय स्पष्ट करा .
- 2 शुक्लयजुर्वेदाच्या शिक्षा सांगा .
- 3 सामवेदाचे शिक्षाग्रंथ स्पष्ट करा.
- 4 कठोपनिषदातील प्रतिपाद्य विषय स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 उपनिषदातील प्रसिद्ध कथा सविस्तर वर्णन करा .
- 2 भारतीय वेदव्याख्याकारांविषयी सविस्तर लिहा?

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-VI Examination: March/April-2023
Sanskrit (Optional) Paper-XIV
SANO14: Vaidic- Sahityavlokan

Day and Date: Wednesday, 03/05/2023
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 वेदमंत्रांचे योग्य उच्चारण करण्यासाठी ----- हे वेदांग उपयोगी आहे.

अ) व्याकरण ब) निरुक्त क) कल्प ड) शिक्षा

Option 4

2 'अहं ब्रह्मास्मि' हे महावाक्य ----- या उपनिषदातील आहे.

अ) बृहदारण्यक ब) ईशावास्योपनिषद क) प्रश्नोपनिषद ड) छांदोग्य उपनिषद

Option 1

3 छांदोग्य उपनिषद हे ----- प्रधान उपनिषद आहे.

अ) नाटक ब) पद्य क) गद्य ड) मिश्रित

Option 3

4 'मैत्रायणी' उपनिषद ----- वेदाशी संबंधित आहे.

अ) ऋग्वेद ब) यजुर्वेद क) अथर्ववेद ड) सामवेद

- 5 Option 2
प्रमुख उपनिषदांची संख्या ----- आहे.
अ) ९ ब) १२ क) ८ ड) १०
- 6 Option 4
'छन्दस्' हे वेदांग म्हणजे वेदपुरुषाचे----- होत.
अ) डोळे ब) मुख क) हात ड) पाय
- 7 Option 4
ब्राह्मणग्रंथावर सायणाचार्याची..... टीका आहे .
अ) वेदार्थप्रकाश ब) भावप्रकाश क) दीपिकाप्रकाश ड) सोपानप्रकाश
- 8 Option 1
उपनिषदांचा दुसरा प्रतिपादक विषय म्हणजे
- अ) योगउत्पत्ती ब) सृष्टीउत्पत्ती क) कर्मउत्पत्ती ड) ज्ञानउत्पत्ती
- 9 Option 2
गद्यप्रधान उपनिषद..... हे होय .
अ) कठ ब) छांदोग्य क) ऐतरेय ड) केन
- 10 Option 2
कल्पसूत्रांचे..... प्रकार आहेत .
अ) २ ब) ३ क) ५ ड) ४
- 11 Option 4
शब्दातील लपलेला अर्थ प्रकट करून शब्दांच्या अवयवांचा विग्रह करणे म्हणजेच होय .
अ) व्याकरण ब) ज्योतिष क) निर्वचन ड) छंद
- 12 Option 3
सहा वेदांगामधील शेवटचे हे होय .
अ) शिक्षा ब) ज्योतिष क) छंद ड) निरुक्त
- 13 Option 2
..... कल्पोऽथ पठ्यते |
अ) हस्तौ ब) पादौ क) मुखं ड) घ्राणं
- 14 Option 1
हारीत धर्मसूत्र कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे ?
अ) ऋग्वेद ब) यजुर्वेद क) सामवेद ड) अथर्ववेद
- 15 Option 4
पारस्कर गृह्यसूत्र कोणत्या वेदाशी संबंधित आहे ?
अ) ऋग्वेद ब) कृष्णयजुर्वेद क) सामवेद ड) शुक्लयजुर्वेद

Option 4
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 तैत्तिरीय आरण्यक

Ans:

2 ऋग्वेदाचे ब्राह्मणग्रंथ

Ans:

3 शुल्बसूत्रे

Ans:

4 ऋग्वेदाचे ब्राम्हणग्रंथ

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 गृह्यसूत्रातील विषय स्पष्ट करा .

Ans:

2 शुक्लयजुर्वेदाच्या शिक्षा सांगा .

Ans:

3 सामवेदाचे शिक्षाग्रंथ स्पष्ट करा.

Ans:

4 कठोपनिषदातील प्रतिपाद्य विषय स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 उपनिषदातील प्रसिद्ध कथा सविस्तर वर्णन करा .

Ans:

2 भारतीय वेदव्याख्याकारांविषयी सविस्तर लिहा?

Ans:
